

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

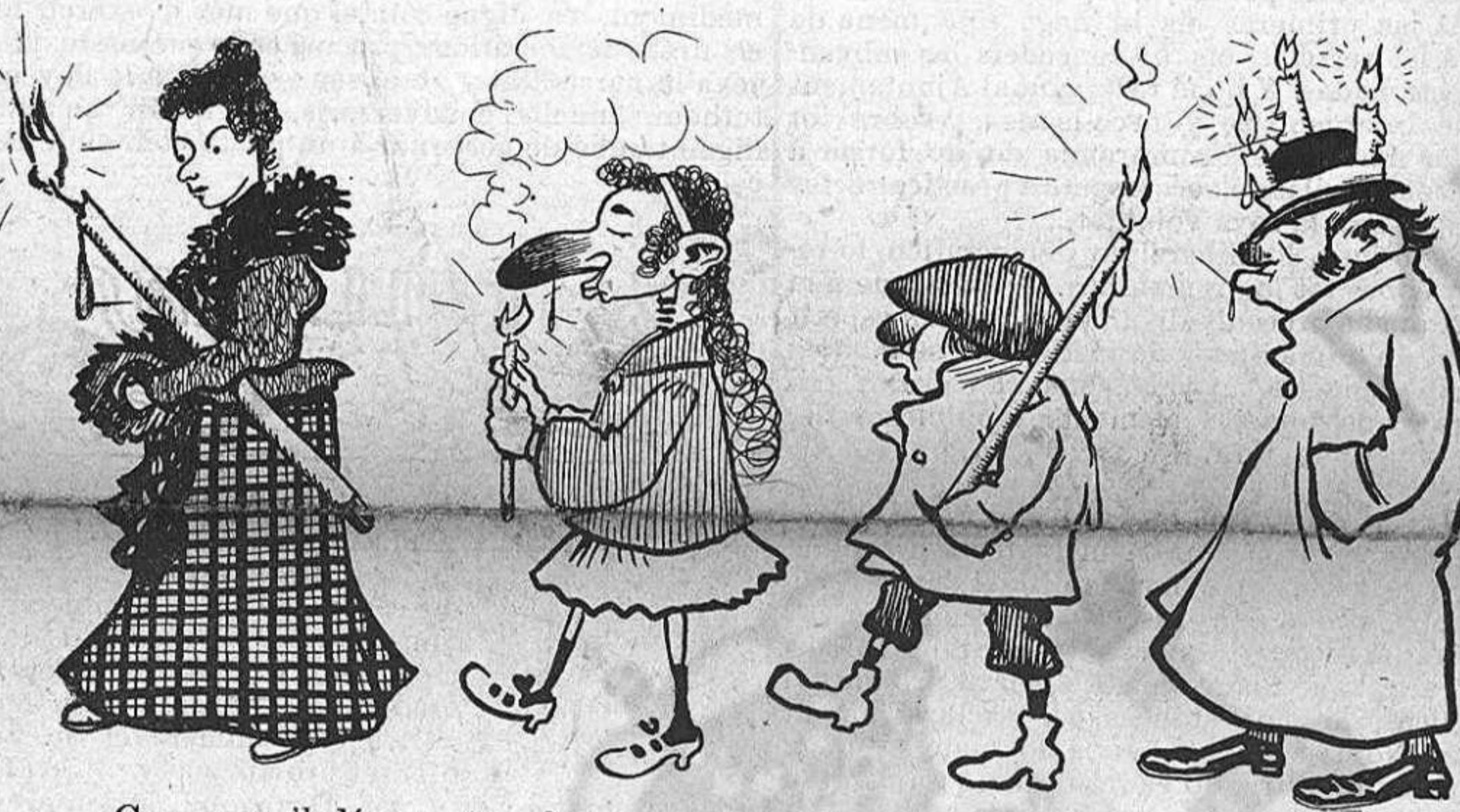
ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ. NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'60.—Cuba, Puerto Rico
y Extranjer, 2'50

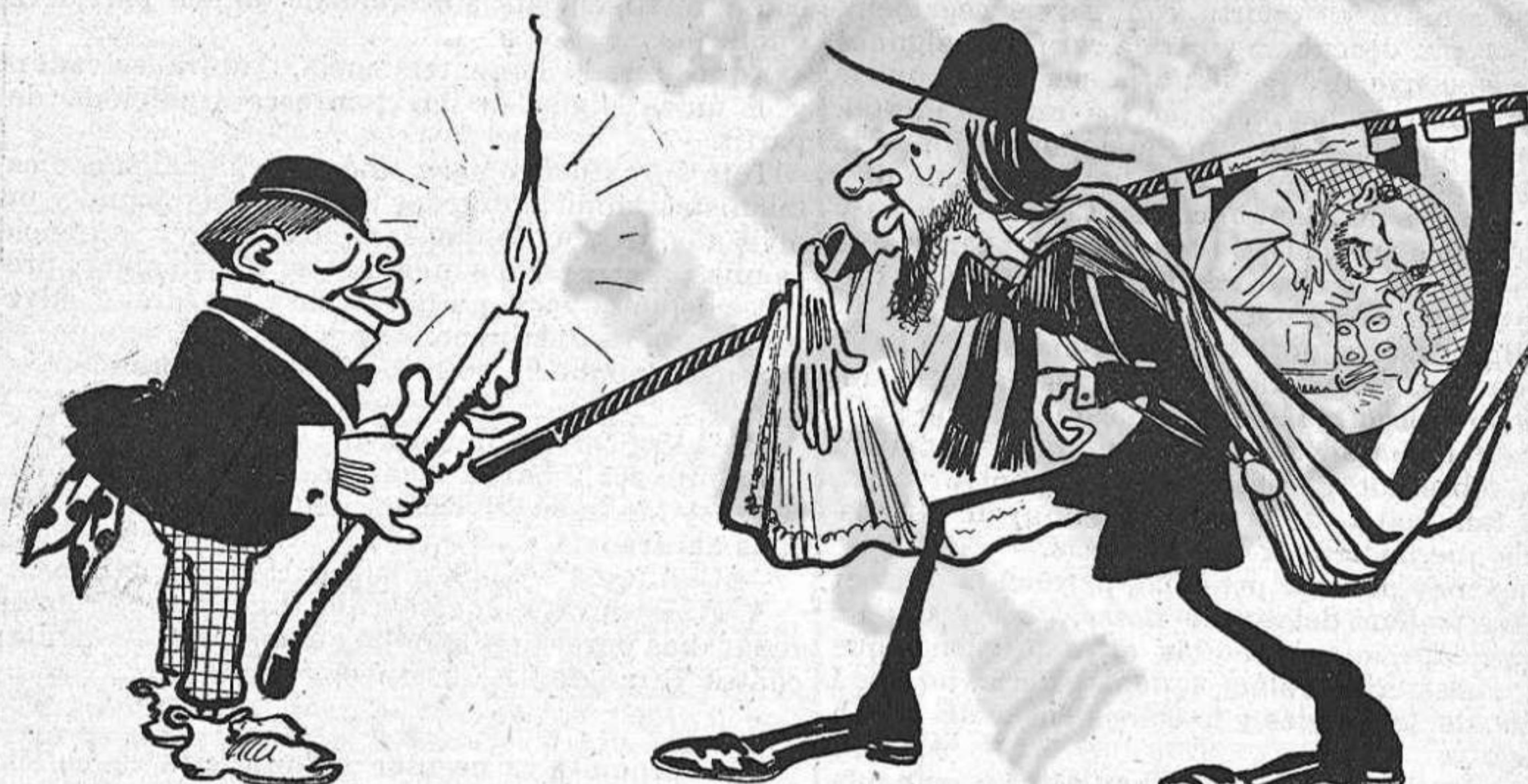
La professió dels «Srs. Marianos»

Com que l'dia era tan fret, no estava de més pendre certes precaucions.

ELLA!—Mentre algun republicanot no 'm fassi alguna cosa...
EL GUARDIA:—Viva V. tranquila, señora: á V. nadie es capaz de hacerle res.

Els senyors Marianos del Art, ó sigui l'Círcul de Sant Lluch.

—Noya, si ets inmaculada, ¿per qué 'm maculas á mi?

Infracció monumental
del descans dominical.

—Vaja, gno li sembla que lo de la bomba ha contribuït extraordinariament al bon
éxit de la festa?

DE DIJOUS A DIJOUS

UN any fa qu'en Maura empunya l' timó y l' barco divaga sense rumbo pel mar, ara pacífich, ara tempestuos, de la política.

Va presentarse com el representant d'una política nova y, per tant, com à enemic del caciquisme, aqueixa lepra repugnant dels partits dinàstics.

Donchs bé; la última setmana l'ha invertida el Congrés en passar una bugada sobre l'caciquisme de la província de Córdoba, representat *nada menos* que pel senyor Sánchez Guerra, ministre de la Gobernació. Y quins pilots de roba bruta s'han abocat en l'hemicicle del Congrés, convertit en safreig! Y quina manera de donar-se surras als picadors!

En Soriano va promoure la gresca, y de la batessa se'n van encarregar algunes bugaderes de la majoria: el magistrat del Suprem, senyor Roldán, l'exministre Gasset, el senyor Silvela, nebó de l'home de la daga, y alguns altres. Y quins fets se van reetreure! Quel probat qu'entre l'avuy magistrat del Suprem havien mediat tractes, en virtut dels quals el primer s'obligava à donar al segon l'arcalde d'una important població de la província, sempre que l'segon influís pera que sigués suspès l'Ajuntament de Carcalney que feya cosa al cacich. Y l'Ajuntament sigué suspès, perque temia en caixa disset pessetas y mitja més de les que havia de tenir-hi y perque no havia fet enquadernar el llibre de sessions. Y suspès continúa, à causa d'haverse anat demorant contínuament, baix fútils pretextos, la celebració del corresponent judici.

Aquest y altres escàndols que anaren citantse, donaren lloch à ataca y reprimiscions de les que acaban, no sols ab un ministre, sino ab tota una situació, en els païssos hont hi ha no més que una mica de vergonya política. Y aquí, en canvi, no ha succehit res. Ni en Romero Robledo, que dirigi'l debat, tractant als ministres com à xavals, va tenir que abandonar el càrrec, à despit del disgust manifest de la majoria; ni en Maura, l'gran orador parlamentari, va trobar forças per alsar el cap d'entre aquell immens pilot d'inmündigias; ni l'senyor Roldán va esqueixar la toga de magistrat del Tribunal Suprem, ab tot y estar en desacord y agraviat ab el govern; ni l's ministres Sánchez Guerra y Sánchez Toca, convertits en cadávers morals, segons frasse d'un dels oradors, demanaren per pietat que l's enterressin.

Tot continua com estava. Y encare hi ha qui diu: —De lo que succeixen à Córdoba s'extranyan? Però si en tot Espanya passa lo mateix.

Y així es, en efecte. En tot Espanya la mateixa despreocupació y las mateixas indignitats, fomentades pels que, per honor del país, deurian acabar ab elles.

Tanta podridura no té més que un remey: el canteri. Y aquest canteri únicament pot obtenir-se per medi del foc de la revolució.

Al Senat va recareu la primera votació en el projecte d'Adicció al Concordat, negociada per en Maura ab el Vaticà. Se necessitava un número fixo de vots pera donar valides al acord, y l'Gobern no'n téna prou si las oposicions haguessin pres el parti d'abstenir-se.

S'abstingueren els moretistes y ls republicans.

En canvi l'ilustre canonista gallego, el famós Montero Ríos, votà en contra, qu'es lo mateix que si ho hagués fet en pro, tota vegada que l'vot d'ell y dels seus partidaris contribuïan à la validades.

Així se porta l'jefe dels demòcrates monàrquics. En la discussió pronuncià un discurs de formidable oposició: arribà l' hora de fer efectius els seus compromisos, y's portà com un perfecte ministerial.

Se creu que influiren en el seu determini certas súpicas y recomenacions especials que tot monàrquic que se'n forsat à atendre, per demòcrata que s'digui. Enrich IV deia que París bé valia una missa. En Montero Ríos dirà sens dupte que la porta del poder es tan baixa, que únicament acostantse pot passars'hi.

Pero l' disgust que la seva actitud ha provocat en les filas del seu partit es tan gran, que res tindrà d'extrany que's pronunciés la desbandada entre l's principals elements que avuy segueixen al *canonista*. En aquest cas, el senyor Montero Ríos corra perill de quedar reduït à la categoria de *jefe* de si mateix.

Després de tot, aixó es lo que hauria hagut de ser sempre, en bé d'ell y de tots: un cuch solitari de la política monàrquica.

PEP BULLANGA

Una nova victòria

IUNENYE passat va donar el poble de Barcelona un nou y admirable exemple dels grans progressos que ha realisat en la seva educació política.

Pot dirse y ab rahó que no varen guanyar la batalla els elements reaccionaris y clergicals, que després dels més inaudits esforços van llançar al carrer les seves masses ab un fi marcadaument polítich, per més que revestís l'aparició de religios; qui la guanyá signé l'poble, que tranquilament, serenament, els permeté que recorreguessin la

vía pública, sense perturbarlos, sense inquietarlos lo més mínim, deixantlos à n'ells, enemichs acréssim de totas las llibertats, que usesssin tant com volguessein de la llibertat de manifestació.

Y no serà perque ells no fassin tot lo imaginable per' exasperar al poble. Continuament escarneixen las seves aspiracions més legitimes; motejan y denigran sistemàticament als homes que consagran el seu talent y les seus esforços à la defensa dels ideals progressius; predicen la guerra santa contra aquests ideals que l'poble estima com à la única religió humana digna dels temps moderns y capés de regenerar à la desventurada Espanya; sembran l'odi y la discordia à mans plenes; buscan y obtenen sovint l'aliança del diner, per imposar-se als que no contan per viure ab més recurs que l'seu treball, possantlos sempre que poden en la dura disyuntiva de sortmetres à les seves exigències ó morirse de fam... Son, ab tot y la seva aparatoso religiositat, la negació flagrant del Evangelí, y son ademés, en relació a la vida política y social, una aberració vivent, un anacronisme irrisori en els temps actuals de progrés y de aspiracions emancipadoras, de ciència y de conciència liure.

Y á pesar de això, el poble l's deixa manifestar-se. Y fa bé després de tot, puig si l'poble ho impedita, 's proclamaran víctimas dels seus atropellos, y lluny de pèdrehi, encare hi guanyaran.

Després de tot, no es pas tan gran el resultat dels seus colossals esforços, perque aquesta vegada, no pot negar que han trabajat de ferm.

Consideris sinó que han començat per donar una apariència religiosa als seus propòsits polítics y als seus afanys de dominació. Han fet aguantar la capa de les seves pretensions profanas à la Verge Inmaculada. Ab l'excusa de honrarla, han cridat a tots els catòlics, venint à proclamar una vegada més l'incompatibilitat del catolicisme, tal com ells l'entenen y l'practicen, ab la llibertat y l'progressus tal com l'entén y l'practica l'mon enter.

Examínense les conclusions del seu Congrés de les Associacions marians, y 's veurà clarament à lo que tendeixen: à fer prossells, pero no per entre-garre sols à pràctiques devotas, que aquestas son sempre respectables quan son fillas de la conciència sincera; sino pera portarlos al combat contra l'esperit del temps modern. A tal efecte, aspiran à apoderar-se per complert de l'ensenyança, de la beneficencia, y de la direcció espiritual y material dels pobles y de las famílias; aspiran à dominar en absolut y à oprimir als que no s'rendeixin à la seva voluntat.

Sempre ho han fet així, y menos mal que ho fasen avuy per l'intriga política, y no com avants per la forsa bruta y la imposició violenta.

També à n'ells el progrés els ha hagut de cridar à l'ordre.

Per això, per boca del Eminentissim, que tantas vegades ha dit y repetit que l'*liberalisme es pecat*, han hagut de declarar en la primera sessió del Congrés dels Srs. Marianos, que no tenian més remey avuy que transigir ab el liberalisme, lo qual val tant com dir, apelant à la seva especial manera de argumentar, que no tenen més remey que transigir ab el pecat. ¡No que no! Si la llibertat forma avuy l'atmosfera vital, l'única respirable en els temps moderns, no transigir ab ella, seria condemnarse à morir de una segura asfixia.

Ja sabem que hi transigeixen pera envenenarla... Pero no ho conseguirán. Podrán retardar l'obra del progrés, sobre tot aquí, en la nostra desgraciada na-ció; pero l'progrés es humà y universal, y finirà per impossarse aquí com per tot arreu. No acabaran ab el progrés; més aviat el progrés acabará ab ells.

Poden usar, donchs, sempre que vulguin, de totas les llibertats, que l'poble lliberal no l's ho impedirà, en tant que no s'desmandin. Es prou generós pera respectarlos; es prou caute pera no donarlos armas de més alcans que les que avuy se veuen obligats à esgrimir *transigint*, com diuen els mateixos, ab el *liberalisme*.

¿Qué podrán lograr ab aquestes armas?

Realizar actes com el de diumenge: ocupar els carrers més cèntrics de la ciutat, per espay de dos horas ó mitja pera treure à passeig en correcta formació à les seves remadas, de totas las edats, y sexes y de tots els pelatges: les criatures dels seus establiments d'ensenyança y de beneficencia, les donas beatas y las que senten una especial predilecció pels homes que s'vesteixen pel cap; els membres de las confraries y associacions catòliques, no tots tots dels esperit religios, ja que n'hi ha molts que se'n fan per fins molt positivistas, com son la pesca de un bon bot ó l'obtenció de un bon empleo... Podrán treure barrejats y confosos les ovelles místiques y llops disfressats de ovelles. Podrán engrescarlos ab músicas, pendons y símbols, enviarlos ab medalles y escapularis, mourels à belles canturias y rosaris... Podrán enardirlos fins à ferlos victorejar y picar de mans davant de una imatge, com si en lloch de una representació devota signés una heroina de club... ¿Y qué hauran conseguit després de tot això?

Si preténen contar els elements de que creuen disponer, veurán, com devien veure diumenge, que no son tants com els se figurevan en una ciutat com la nostra, de més de 600 mil àmplies, y després dels esforços inaudits que van practicar pera sumar gent à tota costa; després de tantas visitas y recomenacions, després de tantas amenassas y coaccions, que de tot va haverhi...

Fins admeten la xifa qu'ells donan com à exacta, y que no arriba de bon tros ni à la meytat de la real, qu' son 24 mil àmplies de canti, per una ciutat com Barcelona?

En tot cas, no es en les professions del carrer ahont deuenh contarse 'ls homes útils, sino en els comicis. Allí 'ns hem vist las caras, y ens las tornarem à veure: allí 'ls hem vist en totas las ocasions y allí continuarem vencents sempre, mal ruca l'infierro y brame Satán!

Precisament aquesta confiança, questa plena seguretat de la seva forsa es la que manté l'admirable serenitat del poble de Barcelona.

Y això es lo que trau de quici als nostres ene-

michs, als enemichs de las ideas progressivas, tan fondament arreladas en la conciència de la immensa majoria dels barcelonins. Llegeixin sino els seus periódichs: *El Correo catalán*, *l'Avi Brusi*, *La Perdiu*, llegéixinlos y veurán que 'ns atacan desafiadament perque diumenye 'ls varem deixar tranquil. Hauran volgut que 'ls haguessin perturbat, per fer-se les víctimas de las nostres intemperancies... Oh, llavoras, ab quina furia 'ns hauran tractat de salvajes y de kàbiles... ¡Y ab quina autoritat hauran invocat la rahó de la seva actitud!

Ara, aquesta autoritat els hi falta, tant com ens sobra à nosaltres la de repudiar las seves extremas manifestacions, consignant que una vegada més Barcelona s'ha fet digna de obtenir totas las llibertats, per ser la ciutat d'Espanya que millor sab practicarlas, posantse en aquest punt à l'altura de las primeras del món.

De manera que si ells volen vapuleig, se l'hauran d'aplicar à sí mateixos: per això serveixen els hábits de deixiplinar-se que posan en planta alguns ascetas: en tot cas, no parin fins que nosaltres els hi diguem «prou».

Y convénciense de que per trabar els seus progresos sobre l'esperit públich, ens basta ab el desprecí que sentim per las anacròniques ideas que representan, y ab la plena seguretat de la nostra forsa moral y material, fondament encarnada en l'esperit progressiu, propi dels temps moderns.

P. K.

ELS ULTIMS DEBATS DEL AJUNTAMENT

Al motiu de las subvencions concedidas per l'Ajuntament à les entitats benèfiques de Barcelona, se promogué dimars un aclarat de bat, en nostror concepte completament inútil, si es que no 's tira expresament à soraquar el bloch republicà, ab la malèvola idea de desferlo y engranarlo.

Ningú posarà en dubte l'nostre esperit anti-cleric, donchs ab tot y això trobèm excellent l'obra de la ponència, que baixa la direcció del Sr. Bastardas ha fet una escrupulosa depuració de aquellas entitats puramente religiosas, y de aquelles altras qu'encare que contin ab elements religiosos, practican la beneficencia en pro dels pobles, dels malalts y dels desvalguts. A las primeras els hi nega tota mena de subsidis; a las segonas els hi concedeix las subvencions acostumadas. Y ho fà reservant al Ajuntament el dret de intervenir-les y fiscalizarlas, y sobre tot obligantlas à admetre l'compromís de no forsar à cap dels seus assilats ó socorreguts à practicar actes religiosos contra la seva voluntat.

Això es lo just, lo lliberal, lo democràtic, lo republicà y sobre tot lo humanitar. Creymé que à la ponència que ha procedit ab tan tacte y ab un esperit tan patent de humanitat y de justicia, no se li havia de fer cap mena de oposició; ans al contrari, era acreedora à que tots els elements republicans del Ajuntament y de fora li concedissin un vot de gràcia.

Te avuy, per ventura, la beneficencia de Barcelona un caràcter laic, com, sens dupte, tindrà algún temps? Y donchs, qu' s'hauria dit del partit republicà, si per encono à las associacions religiosas, ha-gués deixat desatases las necessitats de tants infelis-sos? La caritat, la filantropia, l'amor al próxim, ni son catòlicas, ni anti-catòlicas, son exclusivament humanas. No reconéixeho així lo mateix en un sentit que en un altre, no es fer obra de humanitat, sino de sectarisme.

Per altra part, la guerra al clericalisme s'ha de fer ab molta cautela. Son més enemichs els clericals, y no sempre es oportú combatrelos cegament, de boig, à pit descubert y cara à cara. En algunas ocasions se convertirà en ventatja per ells lo que s'haurà cregut que havia de serlos un cop mortal. Consideris que la França no ha pogut arribar à la laisiscació completa de la vida del Estat, sino després de 33 anys de Repùblica. En Combes, ab tot y sus admirables energies, no hauria pogut fer avants d'ara lo qu'està realisant avuy, apoyat en una formidable corrent d'opinió.

Molt lluny estém nosaltres de trobar-nos en la situació de França; y difícilment arribaré a alcan-sarla, si no procedim ab una gran cautela, si no prescindim de flamardades de moment, que no deixan brasa, y sobre tot d'etjar tirars ab pòlvora sola, que no fan mal à cap enemic y allunyan de nosaltres als que podrían sernos propicis.

No fem may política personal; pero en la present ocasió no podem deixar de notar, que 'ls que no perseguixen, à lo que sembla altre propòsit, que obtenir els estèrils aplausos de la galeria, ho fan à expensas de la solidid y la consistencia del bloch republicà.

Y contra aquests intents deuenh estar previnguts tots els republicans, com ho estiguieren en èpoques electorals, en que també 's procurà fomentar tota mena de disensions.

P. K.

La manifestació de protesta

INGUÉ verdadera importància la manifestació realisada diumenge pel poble progressiu de Barcelona, al objecte de protestar contra l'criminal atentat del carrer de Fernando y tributar una mostra de condol à las víctimas del mateix.

La plassa de Urquinaona estava presa militarment per numerosos piquets de guardia civil de infanteria y caballeria, à pesar de lo qual reinà en ella l'ordre més complet, en tant s'anava reunint la multitud.

Avants de posar-se en marxa, una companyia de tropa que venia de un rellevo, atravesà la plassa, essent saludada la seva presència ab un aplauso estrepitos. Igual demostració d'afecte fou tributat à un piquet de caballeria.

A las dotze en punt, qu'era l' hora senyalada, la

comitiva 's posà en marxa. Era numerosa y omplia de gom à gom la Ronda de Sant Pere. Marxava al davant un pendó endolat ab els lemas «Justicia—Amor—Pietat» y una bandera espanyola plegada y endolada també.

Pel Passeig de Sant Joan se dirigí la manifestació al govern civil. *La Vanguardia*, periódich monàrquich que no pot pecar de sospitos, calcula en 12 mil el número dels manifestants.

La comissió organisadora feu entrega al Sr. González Rothwos de un sentit mensatge dirigit al Ajuntament. La primera autoritat de la província felicità als manifestants per la manera correcta ab que havien portat à realisació l'acte.

Ningú—com no siguin els reaccionaris empoderats, eterns fautors de insultants alarmas—tenia dret à duptarne.

**

El mateix Sr. González Rothwos en aquell moment, devia reconéixer en el seu for intern que havia pecat d'excessivament rezelós, al retallar tan excessivament la llibertat dels manifestants.

</div

En elles trobarà un punt magnífich pera desarollar el seu pensament, en el primer Consell de ministres que celebra baix la presidència del rey. I Y vaja seguit la seva política insensata de inflar el clericalisme! Per lo vist ell se figura que 'l foch s'apaga tiranthi llenya!

Quan se tracta de un escàndol parlamentari, com el promogut ab motiu del caciquisme en la província de Còrdoba, el Congrés s' ompla de gom à gom. De animació y de interès per l' escàndol, no'n vulguin més.

Pero 's tracta de la qüestió de las subsistencies, de la fam y la miseria que se ceban en una gran part dels espanyols, y 'l Saló s' buyda, y regna en el Congrés la més espantosa soletat.

Tal ha succeït aquests dies ab l' interpellació tan inútilment entaulada pel diputat republicà senyor Nougués.

En vista de lo que passa, estém tentats á cridar: —Famèlics de tota Espanya: demanau la paraua. A veure si la cosa s' anima una mica!

Llegeixo:

«A San Petersburg se dona com á segura la notícia de que 'l Gobern ha resolt finalment, la movilació de tot l' exèrcit rus.»

Per lo vist, el monstre de la guerra no ha devorat encara prou existències, que ara la Russia's disposa á donarli tota la carn que li queda.

¡Ah! No valdría mil vegadas més emplearla, en donar la llibertat á aquell desgraciat país?

De un poble de Aragó, en el curt espai de dos mesos, ha emigrat la novena part dels seus habitants. A n' aquest pas, dintre de 20 mesos no quedarà allí ni un' ànima per contar-ho.

Una cosa per l' istil pot succeir, á la curta ó á la llarga, en tot Espanya.

No hi quedarán més que les institucions, en Maura, y las Comunitats religiosas.

ENTERRO CIVIL D' UN FRARE

El dia 24 del corrent, morí en el convent del Carme de Castellfollit, un aspirant á frare. El tingueren exposat sobre una taula y al mitj de la iglesia tot el dia. Cap cinematògraf, dels que venen per las fises, te mes entrades. Las donas y criatures, unes li besaven els hàbits, altres li feyan l' amistat, sens preocuparse de la enfermetat de que havia mort y las autoritats tolerant aquelles infraccions sanitaries com si no'n hi hagués prou de deixarlos corre vius, sens la patent de limpiesa.

A l' hora del enterro compareguren els capellans de la parroquia ab totes las eynas per endurser el frare, pero entre frares y capellans, s' armà tal xibarri dins del convent, que de no haverhi intervintug els municipals, cap acció entre russos y japonesos, hauria sigut mes de sastrosa.

SALLENT, 28 de novembre

El diumenge, dia 27, se celebrà en l' Ateneo de la Unió Republicana una solemne vetllada literaria-musical en la que hi prengueren part varis dels alumnes.

Tots els treballs foren aplaudits, en especial els discursos pronunciats pels senyors Bartomeus. El professor en sa llarga peroració cantà las excelencies de la Educació y de la Instrucció, entonà un himne al treball, abogant per la unió dels obrers manuals é intelectuals per augurar dies de glòria á la patria. En brillants pàrrafos combaté la guerra que sostinen Russia y Japó. Fou molt applaudit per la numerosa concurrencia que omplia el local del Centre.

LLANSÀ, 28 de novembre

Vaya unas monjas mes llamineras tenen al veïn poblo de Port de La Selva. Días passats, per una equivocació, va anar á parar á sas mans una caixa de carquinyolis y, naturalment, al enterarse'l el duenyu, sens perdre de temps se'n va anar á reclamarla. Pero quina no va experimentar el pobre home al sentir que las monjas li deyan:—Dispensi, ho sentim molt, pero com que 'ns pensavam que alguna bona persona ens els havia enviat, com á regalo, fa cosa de pochs moments que 'ns els havem menjat. Resultat que el duenyu de la caixa de carquinyolis va tenir que conformar-se amb la rahona de las llamineras monjas mentres qu' elles se van apropiar. ¡Ojo, joves del veïn Port de La Selva, que disfruteu d' aquestas avispassades sanguinosas! Si no ibri l' ull, potser també perilla algun carquinyoli... dels vostres.

PORT-BOU, 29 de novembre

Es digna de elogiar la campanya que l' Arcalde de aquesta petita població ve font contra els adulteradors de comestibles, els establiments que temen per lema *enviuaré á costa del próxim*, quitant en el pes y possant en joch las mes refinades maringalas pera conseguir sos propòsits. Actualment son nou las venedors de llet multitud per adulteració; dos flequers, per falta del pes còmptor y algunas tendas de comestibles per igual motivo.

Tot el poble aplaudeix la conducta del actual Ajuntament republicà que demostra serio de veras, y particularment la energia del arcad Sr. Torruella, qui's proposa castigar ab tot rigor als defraudadors y fundar si es necessari una Societat Cooperativa de Consums.

OLESIA DE MONTSERRAT, 29 de novembre

També en aquesta vila's preparan grans festas á càrrec dels Srs. Marianos. Una fulla, impressa ab lletras blavas, anuncia que 's ficarà l' olla gran dintre de la xica. El color de las lletras ens ha deixat blaus, sobre tot al enterinars de que fins s' iluminarà la torre de las horas, cosa que no s' acostuma á fer sino per la festa major. Per això y per l' adornó dels carrers s' ha sagut de contar ab la benevolència y l' apoyó directe del Ajuntament, quals individuos, de aquesta feta, quedan convertits en uns Srs. Marianos, en tota regla. ¡Quina sort per la religió! Així d' ells blasonava d' anticlerical de tal manera, qu' en dijous sant assistia á banquets de promiscuació. Avui barreja l' anticlericalisme ab la religió. Tot es barrejar.

TRABALL INÚTIL

¡Vaya! Ja heu passat la vostra: ique corri per tot areu!

Del sigle vint hont som are, hem retrocedit al deu.

Com si al món no hi 'gués imprenta, ni gas, ni electricitat,

ni funcionés el telègrafo, ni alentés la Llibertat, heu volgut demostrar als pobles que en la espanyola nació hi ha encare gent que suspira per la santa Inquisició, y fent qui sab els esforços y conspirant dia y nit en convents y sagristies, al últim ho heu conseguit.

¡Quin honor pels caps de colla d' aquest tétrich moviment! ¡Quin orgull pels Maquiavelos que n' han trassat l' argument!

«L' Europa... à què dich l' Europa?, el món enter, admirat, riu com un boig, fentse llenguas del triunfo qu' heu lograt.

La Fama á grans veus ho escampa y l' eco ho va repetir:

«Actes com el dels marians no's veuen gayre sovint.»

¡Conseguir que á Barcelona, criadero de perdicció, pogués fer-hi sense obstacles l' anunciada professió!

¡Veure després, al sé al vespre, en els barris més poblats tan bé de Deu de fatxadas y balcons iluminats!

¡Arribar, sense que 'l poble des un crit ni protestés, á cantá un solemne trágala á las barbars del Progrés!

Verdaderament la cosa tingueré un èxit colossal y d' ell pot ben alabar-se'n la familia clerical.

De més de mitj milió d' animas que conta la població sòls unes dues mil volgueren assistir á la professió.

Y encare iquins personatges! Velletas que ja se'n van, quitzalla sense criteri, raspar de la vall d' Arán,

un escamot de Lluïsos, un altre d' avis tulits,

quatre dotzenes d' hermanos y un centenar d' aburrits.

En quant á las llums, la broma resultà potser pitjó: dupo jamay torná á veure més pobra iluminació.

Sense que en el compte hi hagi mala fe ni partit pres, crech que de cada mil casas se'n iluminaren tres.

¡Aquesta es la gran victoria, el magnífich cop d' Estat que la trepa ultramontana se figura haver donat!

¡Aquest es, oh reaccionaris, eterns senyors del pà al ull, l' hermó exít que 's Loyolas trompetejan plens d' orgull...

Pero, sigui lo que sigui, ara ab franquesa, digueu: de tot' aquesta masega, quin resultat ne treureu?

¡Us imagineu, ilusos, que perque heu fet tot això, l' arbre de la Democracia deixará de donar flò?

¡Esperau potser ab tridús y cansonetes de nas del noble esperit del sige arribá á deturá 'l pas?

En va, candorós neos, apliqueu el vostre esforç en defensa d' uns principis que son completament morts.

Ja heu cantat el famós trágala, ja heu proclamat vostra fe y heu fet tot lo que volíau... ¡Perfectament!... Y ara què?

C. GUMÀ

sentit més que protestas y paraules de animadversió contra l' horrible crim, tan expressivas y sinceras que 's reflectian, se transparentaven vivament en el semblant dels qui las proferian.

¡Es que 'l Sr. Oliver ha observat lo que afirma, en la paraula y en l' expressió de personas ab qui ell se tracta, de relacions sevas, de individuos de las esferas socials de la seva especial predilecció? Per que presumir que no ha haurà observat pas en las filas de la purria y de la bretolada, de las quals, per tendència, per gust, y qui sab també si per interess suposé que ha de viure enormement distanciat.

Parli cal Sr. Oliver: «ahont ho ha sentit, ahont ha vist tot lo que diu? ¿Al Ateneo? ¿A ca'n Brusi? ¿En algun Círcul catòlic? ¿En alguna sagristia? ¿En el locutori de algun convent?

Expressis ab claretat, y pensi que tots els ciutadans, sens excepció, venim obligats á favorir y se cundar l' acció de la justicia. Qui posseeixi una sola espurna de llum té el deber de portarla á l' autoritat judicial per aclarir els fets, sobre tot tractant de un crim tan cobart y salvaje y al mateix temps tan misteriós, com el que 's perpetrá el dia 17 del passat mes de novembre.

No negarà 'l Sr. Oliver, ni negarà ningú que 'l regocitj y la complacencia per uns atentats públics tan monstruosos, impliqua certa complicitat, y no sols moral, sino material, dat que hi ha dret á sosturar quan menys que qui 's regocitj y 's complau, no's regocitarà ni 's complaurà de que hajin sufert dany las persones tals ó quals que n' han sufert, que lo mateix qu' ellas haurien pogut ser unes altres; sino que 's complaurà y 's regocitarà del efecte conseguit, del efecte de terror, causat per la criminal explosió.

En aquest punt vé naturalment, espontàneamente, á las puntas de la ploma aquella famosa interrogació llatina: «*Cui prodest?*» (¿A qui aprofita?)

Enfondim una mica sobre aquesta interrogació.

«*Cui prodest?* l' atentat del carre de Fernando? ¿Per ventura aprofita á ningú que tingui sentiments liberals, idees adelantades? ¿A ningú que alenti tendències progressives? ¿A ningú que sustentí l' última paraula del credo del progrés, qu' es l' utopia libertaria?

Indubtablement que no. Desde l' liberal més comedint, fins al anarquista més radical comprenen y saben per experiència que cada atentat de aquesta especie es un cop terrible assestat á las seves aspiracions. Tots ells, pera intentar realisarlas s' necessitan la llibertat política; tots ells á una requereixen l' apoyu de l' opinó pública, basat en la confiança de la mateixa. Y 's intentats—tothom ho sab, tothom ho veu, y es en certa manera natural que succeeixi—pertorban aquesta confiança de l' opinó, debilitan quan no anulan per complir el seu apoyu, y arman el bras dels poders públics, sempre propensos a adoptar midas excepcionals y arbitrarias de pressió.

Es á dir: produxeixen una reacció en totes las esferas: en l' opinó pública y en el poder. Y aquesta reacció, lluny de afavorir als partits adelantats, els perjudica terriblement, fins á anorrear una gran part dels seus esforços.

«*Cui prodest?* doncs, si no aprofita als partits liberals?

Els partits reaccionaris tenen la paraula. Tenen la paraula els que no paran un moment de portar la sanch al seu molí. Els que cridan contra la llibertat; els que voldrían detenir la marxa del progrés de las ideas; els que aspiran á que una societat desalentada, esporriguida, se entregui baix la seva direcció absoluta, dogmàtica, indisputada; els que veuen sempre ab gust que 's poders públics accentuen las seves prevencions y 's seus rigors. Aquests y sols aquests son 'ls que se'n aprofitan.

Vegís ab això si tenen importància las insinuacions, més que insinuacions afirmacions del periodista Sr. Oliver, redactor del *Díari de Barcelona*. Vegís si tenim rahó en incitarlo á que parli, á que s' expliqui categòricament. ¿Qui son els que 's van regocitar, els que 's van complau de l' horrible atentat? ¿De quines bocas sortien aquellas mitjans paraules qu' ell cita? ¿En quins ulls s' observava aquella brillantor qu' ell menciona?

¿Podrian donar lloc las revelacions del señor Oliver á que 's descubris al últim la verdadera pista dels criminals?

Fins ara l' jutge instructor Sr. Fernández Argüelles no ha adelantat, segons se diu, gran cosa, en las seves activas y geloses investigacions. Ha fet detenir á algunes persones, reconegudes per las seves idees llibertàries, y una darrera de l' altra les ha tingut que posar en llibertat, persuadida de la seva innocència. ¿No indica això, en certa manera, que pot haver equivocat l' orientació? Y si es això, no podria lograr millor fortuna segunt des d' ara una orientació diametralment oposada?

Nosaltres no 'ns fem ilusions; pero tot induix a presumir que la bomba del carre de Fernando es obra de la mateixa mà que va colocar-ne una en una escala de la Rambla, la nit de l' arribada del rey, y algun temps després un' altra en l' orinador de la Rambla de les Flors, y un' altra seguidament en l' Orfeonat de Sant Josep, y un' altra á continuació en la boca de la clavaguera davant del Siglo, y un' altra per últim, ab la metxa apagada, en la finestra del domicili del Sr. Muntadas, el matí del dia mateix de l' horrible explosió.

Cap de aquestes bombas, ab excepció de l' última, va ocasionar desgracias personals, y no falta qui sospita que tampoc l' última n' hauria causat, á no ser l' infelís Sr. Llupiá que ab tota la bona fe la trasladà del lloc que ocupava, deixant al mitjà del carre, quan notà qu' era un explosiu.

Aquesta similitud entre totes las bombas de l' última sèrie no indica una unitat de origen? ¿No revela además el propósito deliberat de produir pànic? Y qui podia alimentar aquest propòsit ab preferència més que 's que tingueixen l' afany de aprofitar-se de aquest efecte?

S. Fernández Argüelles: ja sab lo que li toca. Si el Sr. Oliver no diu lo que sab desde l' seu periodich, cridill' a declarar.

Es menester que s' expliqui, clarament y sense subterfugis.

Barcelona té dret á saber de qui eran aquelles boques y aquells ulls que menciona en el pàrraf del seu article.

P. DEL O.

EL RECADET

EMPRES ho havia maliciat. «Si 'l conveni ab el Vaticà no s' aproba—m' deya á mi mateix molts vegades—serà perque en Maura 'l retirarà ó perque la minoria republicana trobarà la manera d' impedirlo; pero creure que l' obstacle per la seva aprobació ha de venir de la part de les oposicions monàrquiques, es materialment somiar truytas.»

Las sospitas s' han convertit en certesa. Dimarts va ser sotmés al vot del Senat el famós conveni, y gràcies á la *ductilitat* del incorruptible Montero Ríos, qui' en el moment crític va fer una cabriola de les seves, lo que no era més que projecte passat á la categoria de lley. De manera que, per lo que 's refereix a la Càmera alta, *nulla est redemptio*: el pacte ab Roma, aquell desditx pacte en virtut del qual la nació 's posa als peus del Sant pare, queda aprobat.

«Cóm s' ha conseguit aquest resultat inconcebible? Per quinques misteriosas vías la ferma voluntat del autor del tractat de Paris, enemig declaradíssim del conveni, ha sigut torsada?

Es la història de sempre, una història vella que, coneguda y tot, cada vegada vé de nou.

Al presentarse el conveni al Senat, don Eugeni va ser el primer que va dirlo:

—Aquest projecte, abdicació vergonyosa de la soberania nacional, no deu ni pot prosperar. Mereixeríam perdre 'l nom de liberals y de demòcrates si permetessim l' aprobació de sem

Concurrentas á la professó de la Inmaculada

(Xiste vell, dibuixat de nou.)

—Oh Verge poderosa, vos que vareu concebir sense pecar, feu de manera que nos altres poguem pecar sense concebir!

es pare de familia, y l' pa cada dia s' apuja y s' ha de pensar en demà... voilà tout.

FANTÁSTICH

LS manifestants catòlics del diumenge anaven tots al cap cubert. Res teníen que objectarhi si l'acte era una manifestació política. Així se va en totes elles: ab el barret ó la gorra al cap.

Pero si era, com ells volen, una professó religiosa, hauran de confessar que van cometre la més gran de les irreverencies.

Ja sé lo qué dirán: que ab el griso que feya s'haurian pogut costigar.

Pero, ovelles dels remats espirituals, digueume: «Ahónt es la fé que hauria de tenir ab las virtuts presservatiuves de la Verge Inmaculada?

L'escena en un carrer del districte d'Atarassanas. Un jove fugit corrent de una certa casa sospitosa, mentre se sent una veu de dona, escridassantlo, de manantli 'ls quartos.

Al passar la porta del carrer, un seu company el supta.

—Hola! ¿Y tú vas en aquestas casas?

—Sí, home; ty qué?

—¿Y 'n fuges sense pagar?

—¿Qué n' has de fer?..

Vaja, podías anar al dematí á la professó del Jubileo, en calitat de Lluís...

—¿Y per qué no? Jo soch així. Al dematí, Lluís; á la nit, Miquel.

L'Avi Brusi està entusiasmado ab las donas pel gran contingent que van donar á la professó del passat diumenge.

D'elles ho espera tot.

Está bé. Qu'ellas el consolin en totes las seves afliccions... Pero, créguins á nosaltres: no s'hi engresqui massa, que á la seva edat avansada, aquests encatarinaments no son gayre bons per la salut.

Ben guarnida està Espanya, si ha de creure als que sostenen que ha de trobar la seva túnica salvació, entregantse al arbitre dels clergicals.

La corrida del Congrés

El toro de Carcabuey
será de casta petita,
pero tot jugant, jugant,
ja ha ocasionat dos cogidas.

Quants lectors del *Avi-Brusi*, al llegir aquestas barbaritats, prenen el xacolata, farán una ganyota y exclamarán:

—Aquest xacolate no s' pot sufrir: te gust de cremallo de llantia!

Al peu de les esmenas al projecte de lley d' Administració local presentades al Congrés pels diputats regionalistes, hi figura'l nom de don Alfonso Sala.

—Es que aquell demòcrata, tan amich d'en Canalejas, á horas perdudes s' emparella ab en Soler y March, ab en Rusiñol y ab la gloria més legitima de la nostra terra?

Durant les últimes eleccions era independent; després va ferse demòcrata monàrquic, y ara fa costat als regionalistes. ¿Qué serà demà?

—Vaja, que ab las seves cabriolas, s' està lluhint l' indiscutible diputat per Mura!

La professó del diumenge resultà una cosa estranya:
com á festa, va ser poch;
com á moixiganga, massa.

Quànts y quànts dels que hi anaven saben, perque ho han cantat, que «la Paula té unes mitjas, que li arriban... hasta allà!»

Celestina que guarneixes els teus balcons de ilustrina, fés el favor de tenir més respecte á la Puríssima!

Si mil van guarnir per luxo y dos ó tres mil per pór, quánta foren 'ls que guarniren per sincera devoció?

Jo se uns senyora que adornaren els balcons de casa seva,

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	
8	4	1	6	7	2	.—Ofici d' home.	
1	7	4	3	2	.—Requiebro.		
5	6	7	2	.—Tots ne tenim.			
3	4	2	.—Carrer.				
5	6	.—Nom de dona.					
7	.—Lletra.						
8	6	.—Consonant.					
7	2	3	.—Peix.				
2	3	4	1	.—Verdura.			
3	6	8	6	1	.—Nom d' home.		
8	2	1	2	1	2	.—Vegetal.	
3	4	1	2	7	2	.—Cèlebre escritor.	
3	6	7	4	5	2	.—Nom de dona.	
1	2	3	2	7	.—Temps de verb.		
3	6	7	2	.—Fruyt.			
8	6	7	.—Signo.				
7	6	.—Nota.					
3	.—Consonant.						
8	4	.—Arbre.					
6	7	2	.—Temps de verb.				
3	6	3	2	.—Nom de dona.			
3	6	1	7	2	.—Nom de dona.		
3	6	8	4	1	2	.—Nom de dona (diminutiu).	
7	6	3	4	5	2	7	.—Verb.

ANTON CARARACH

Caballers: T. Lluescas, Paret de Gracia, Noy del Sigle, Anton Solà, Frederich Ferrer, E. Viñan, Quimet P., J. Sarradell Caussadías, Miguel Mercader y Torras, Mañuel Opis, Un vèhi del Prat, Enrich Doménech, Sebastià Bosch, y Juli Palau: Gracias, però no ferím rès.

Caballers: Anton Cararach y Ramón Nonell y Ricasell: Arri poch ó molt!

Caballer: Lluís G. Salvador: Abrahim l' envío. —Fidel Grifol: No recordém ben bé la resposta que varem donarli en aquell entences, pero tingui present que l' agrair un treball no vol dir acceptarlo ni comprometre's a publicar-lo. Y això de que aquí no s' dona cabuda mes que als treballs de segons quif, es fals de tota falsetat.—F. P.: No està á l' altura. —Feliz Cana: No 'ns té aplicació.—J. T. T.: Senyor meu. Aquest Marcelino ja ha passat á la història dels logografis... imès inventival—Mero: El quanto resulta pesadot y esllanguit. —Antolí Boadas Ribot: ¿Vosté esclau de la Poesia... Ja en digne de llàstima... la Poesia.—Aucell de golfa: El sonet no es de la època. —A. Llauradó de Barberà: No 'n hi ha prou ab tenir-hi afició.—J. Costa Pomés: No sabem qué dirli, com no si

Manifestació republicana

celebrada 'l passat diumenge per protestar contra l' atentat del carrer de Fernando

La manifestació, al passar per davant de la estació de Fransa.

y l' forner no sab cómo farho per cobrar lo que li deuen.

J'fins l' Academia de Ciencias tenia 'l frontis guarnit!... Després d' aquest cop científich, ja 'ns en podrem tornar al llit.

L. WAT

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NUMERO

1. XARADA. —E qui vo ca ci ó

2. ANAGRAMA. —Silvela—Sevilla—Sivella.

3. TRENCÀ-CLOSQUES. —Lo ret de la Sila.

4. GEROLÍFICH. —Vint dits te una persona.

Han endavatin totas ó part de las solucions del número anterior els caballers: Ramón Nonell y Ricastell y E. Viñan.

ga que té molta rahó. El fet no admet excusas, pero crech que 'l mateix abundant ha sigut causa de l' oblit que lamentem. Els que no més envíen per l' *Almanach* no es tan fàcil que's quedin en terra. Rumifhi la cosa y veurà com això es el verbo.—Teodor: No filo prou bé.—J. Torrent Siurana: No serveix.—Indaleci Vergés: Mala estrucçió.—Ignocent Porcar: No senyor, no pot ser.—Luis Feu: Fóra, fóra. Ja n' hi ha prou.—Esteve Soler Diaz: Massa trist pels voltants de Nadal.—Granger del barri: No volém afirmar res en concret.—E. P. y M., J. P., G. G., V. C., y M. E.: No 'ns es possible insertar las cartas que 'ns remeten, per distintas causas.

ATENCIÓ!

Està acabantse la enquadració y dintre de pochs días se posará á la venda 'l popular

ALMANACH

LA CAMPANA DE GRACIA

pera l' any 1905

Formarà un bonich tomet d' unes 200 pàginas, contenint la mar de treballs literaris y polítichs y un número immens de caricaturas, y valdrà, com de costum,

DOS rals

Torném á recordar als nostres Correspondents que, oberta ja la llista de pedidos, els que no l' hajin fet ó desitjin ampliarlo, poden ferho á volta de correu.

AVIAT, AVIAT SORTIRÀ 'L POPULARÍSSIM

Almanach de La Campana de Gracia

Impremta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Cr. Lorilleux y C.

SINONÍMIA

L' altre dia en Pau Vidal (pintor que total molt bé) va comprar per sa mulle una preciosa Total.

EUDALT SALA

TRENCA-CLOSQUES

D. ERNEST TOLL CAPO

BLANES

Ab aquestes lletras degudament combinades, formar el títol de un saynete català.

JOSEPH GORINA ROCA